

договорів страхування. Електронний поліс допоможе протидіяти страховому шахрайству, яке пов'язано з невірним застосуванням системи «бонус-малус», та унеможливило видачу полісів «заднім числом», виправлення терміну дії договору, недотримання правил оформлення для ТЗ, які підлягають ОТК, та надання 50 % знижки клієнтам, які не належать до пільгової категорії населення. Ми вважаємо, що МТСБУ потрібно також приділити увагу рекламі страхових компаній з неправомірними знижками. Із запровадженням електронного полісу відбудеться спрощення перевірки договору страхування працівниками поліції та зникнення помилок, які тягнуться роками в результаті оформлення полісу не з оригіналів документів, а з попереднього полісу.

На нашу думку, повернути довіру населення до страхових компаній допоможе не тільки удосконалення нормативно-правової бази, а й застосування ІТ рішень, адже в Україні є багато фахівців у сфері ІТ, які володіють знаннями, що можуть бути застосовані у сфері надання страхових послуг. Так, наприклад вагомим внеском буде розширення ЦБД МСБУ інформацією про водіїв та ТЗ, з якими сталося ДТП, а також взаємодія з Пенсійним фондом для перевірки законного застосування знижки для пільгової категорії населення. Отже, запровадження електронного полісу є одним із кроків щодо початку впровадження якісних програмних ІТ технологій.

Настав той час, коли законодавство, яке регулює страхові відносини, потребує змін та доповнень. На цю тему вже існує багато дискусій та пропозицій. Сподіваємось, що втілення електронного полісу стане початком в боротьбі зі страховим шахрайством і сприятиме встановленню правового порядку у цій сфері суспільних відносин.

1. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 01.07.2004 // ВВР України. – 2005. – № 1. – Ст. 1.
2. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 // ВВР України. – 1996. – № 18. – Ст. 78.
3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // ВВР України. – 2001. – № 25. – Ст. 131.

Сем'ян В'ячеслав Юрійович
слухач факультету заочного навчання
цивільних осіб ННІ ППОЗН

Науковий керівник – **Наливайко Лариса Романівна**,
завідувач кафедри загальноправових дисциплін,
доктор юридичних наук, професор

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ У СУЧАСНИХ УМОВАХ: ЦІЛІ, НАПРЯМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Коріння злочинності завжди криється в негативних суспільних явищах, соціальних, політичних, економічних і духовних проблемах, притаманних конкретному суспільству. Тому найефективнішими у плані зменшення числа

скоєних злочинів у довгостроковій перспективі є заходи, спрямовані на зміцнення економіки, забезпечення населення робочими місцями, соціальні програми підвищення життєвого рівня, формування в суспільстві позитивного морального клімату. Одним із напрямів у боротьбі зі злочинністю, зокрема злочинністю неповнолітніх, є профілактична діяльність.

Загалом, під профілактикою правопорушень розуміють діяльність державних органів і громадськості, що має системний характер як за комплексом заходів, так і за колом суб'єктів, які її здійснюють. Вона спрямована на унеможливлення передумов злочинності, нейтралізацію її причин, запобігання конкретному злочину.

Серед ключових чинників ризику скоєння злочинів неповнолітніми можна виокремити такі: недостатній рівень правосвідомості та правових знань; брак організованої системи дозвілля; вживання алкогольних та наркотичних речовин; низький рівень правових знань батьків та недостатня увага з їхнього боку до виховання тощо.

У більш загальному плані профілактична діяльність може вважатися різновидом виховання, в якому цілі, умови та об'єкт мають свою специфіку. Відрізняються й принципи такої виховної роботи. Це зумовлюється, насамперед, особливими якостями людей, що є носіями негативних рис характеру і антисоціальних установок.

Ефективність профілактичної діяльності значною мірою залежить від сформованості у працівника правоохоронних органів умінь впливати на людину. Мова йде у першу чергу про вплив на правопорушників (злочинців) із метою недопущення ними протиправних дій надалі.

Комунікація з метою профілактики може бути спрямована на конкретну особу (правопорушника), на групу людей, на суспільство в цілому. Така діяльність потребує збору та узагальнення певних фактичних даних, здійснення загальнопрофілактичних заходів, організації відповідних заходів у співпраці із громадськими організаціями тощо.

Профілактичний вплив на осіб із антисоціальною спрямованістю можна умовно поділити на такі види:

- вплив під час досудового слідства та судового розгляду кримінальної справи – здійснюється працівником органу дізнання, слідчим, прокурором та судом, а також особами і соціальними групами, що залучаються до даної діяльності, з обов'язковим врахуванням специфічних умов та процесуальної регламентації;

- вплив в установах виконання покарань;

- вплив у трудових або учнівських колективах, де перебуває особа після відбуття покарання – як сукупність зусиль адміністративних органів, громадських організацій, колективу в цілому та окремих його представників.

З урахуванням існуючих відмінностей на різних етапах здійснення правосуддя і неоднакових можливостей щодо реалізації виховної функції, слід розрізняти загальні та конкретні цілі профілактичної діяльності на певній стадії здійснення правосуддя.

У свою чергу, конкретні цілі характеризуються процесуальними умовами даної стадії, кінцевими завданнями, тривалістю контакту з

об'єктами профілактичного впливу, умовами цього контакту та низкою інших обставин. Виховний компонент може мати різну за об'ємом частку у загальній професійній діяльності юриста, але він залишається незмінною складовою його професійного становлення.

Головними напрямками профілактики правопорушень серед неповнолітніх можна вважати такі: правове виховання, організація дозвілля, профілактика вживання алкоголю та наркотиків.

Профілактика правопорушень відбувається також за методикою «рівний-рівному», коли самі неповнолітні отримують правову підготовку та проводять заходи для своїх однолітків, організовують їхнє дозвілля, здійснюють консультивання. Найбільш ефективними формами роботи з попередження правопорушень серед неповнолітніх вважаються тренінги та індивідуальні бесіди.

Для поліпшення проведення профілактики правопорушень серед неповнолітніх у навчальних закладах, рекомендуємо таке:

1. Налагоджувати співпрацю з організаціями, що працюють у сфері попередження протиправних дій неповнолітніх, залучати до співпраці громадські організації.

2. Урізноманітнювати форми та методи профілактики, збільшувати застосування вербальних методів: окрім лекцій та бесід, які передбачають пасивне сприйняття інформації, використовувати диспути, дискусії, вікторини, які активніше залучають слухачів, а також інтерактивні методи подання інформації (тренінги, сюжетно-рольові ігри, вправи).

3. Сприяти розробці та впровадженню програм, які організовують дозвілля підлітків.

4. Залучати правоохоронців до спільних заходів дозвілля підлітків (спортивних змагань, конкурсів) та для проведення сюжетно-рольових ігор з метою ознайомлення із роботою правоохоронних органів.

5. Проводити заходи з правової освіти фахівцями та за методикою «рівний-рівному» – самими неповнолітніми.

6. Залучати волонтерів, які можуть стати контактними особами для дітей, схильних до девіантної поведінки.

В нинішніх умовах становлення нових суспільно-економічних відносин роль громадськості в попередженні злочинності неповнолітніх є особливо важливою. Ця діяльність повинна бути спрямована на взаємодію з правоохоронними органами, на розробку та здійснення комплексних та локальних програм попередження злочинності неповнолітніх.